

Aténský **manifest**

EUROPEAN TRADE UNION CONFEDERATION (ETUC)

Aténsky manifest

Hlavnou témou pre európske odbory v súčasnosti je to, že finančná kríza, ktorá postihla Grécko, Írsko a Portugalsko, spoločne so všeobecnou politikou úsporných opatrení v iných členských štátoch vyvíja tlak na znižovanie miezd, dôchodkov, pracovných štandardov a životnej úrovne a na obmedzovanie verejných služieb a sociálneho zabezpečenia.

EOK (Európska odborová konfederácia) veľmi znepokojujú negatívne dopady krokov pre záchranu postihnutých ekonomík, ktoré organizujú EÚ a Medzinárodný menový fond. Úsporné kroky, ktoré boli uplatnené napríklad v Grécku, Portugalsku a Írsku, situáciu ešte zhoršili a dotknutým krajinám hrozí dlhé obdobie zotrúvajúcej recesie, rastúceho dlhového bremena, tlaku na pracovné štandardy, zamestnanecké práva a nezamestnanosť. Existuje nebezpečenstvo, že tieto krajiny aj ich obyvatelia sa zadlžia ešte viac, čo pre Európu a jej členské štáty predstavuje obrovské riziko.

EOK teda naliehavo požaduje zásadnú zmenu prístupu EÚ tak, aby poskytovala účinnú pomoc krajinám, ktoré sa ocitli v problémoch.

Nový pakt Euro plus, ktorý sa vzťahuje na eurozónu a ďalších šesť ekonomík, má ďalekosiahle dopady najmä na mzdy, pretože jeho súčasťou je odporúčanie pre členské štáty týkajúce sa:

- > porovnania jednotkových mzdových nákladov,
- > negatívneho postoja k indexovaniu miezd a všeobecne ku kolektívnemu vyjednávaniu,
- > zviazania miezd s produktivitou s vylúčením inflácie,
- > tlaku na znižovanie miezd vo verejnom sektore a v niektorých prípadoch na znižovanie minimálnej mzdy, čo má dopad aj na súkromný sektor,

- > tlaku na znižovanie dôchodkov a obmedzovanie možnosti predčasného odchodu do dôchodku,
- > podpory prísnych rozpočtových a ústavných limitov na verejný dlh a výdavky.

EOK vyhlasuje, že tento prístup je pre európske odbory absolútne neprijateľný a že bude na všetkých úrovniach bojovať za tieto zásady:

- > mzdy nie sú nepriateľom ekonomiky, ale jej motorom a podnecujú rast a tvorbu pracovných miest,
- > autonómiu sociálnych partnerov v kolektívnom vyjednávaní a vyjednávaní o mzdách je nutné rešpektovať a odborové organizácie by mali lepšie koordinovať kolektívne vyjednávania,
- > kúpnu silu platov a miezd zamestnancov je nutné zlepšiť, pričom tieto nárasty musia byť v súlade s infláciou a produktivitou práce, a to so zachovaním existujúcich systémov indexácie miezd s celkovým cieľom zaistiť spravodlivé rozdelenie bohatstva,
- > je nutné zvrátiť trend narastajúcej príjmovej nerovnosti,
- > je nutné zintenzívniť boj proti mzdovému a fiskálnemu dumpingu a uplatňovať zásadu rovnakej odmeny za rovnakú prácu,
- > nároky na dôchodok a dôchodkové systémy musia byť chránené a je nutné zaistiť dôstojné životné podmienky a
- > pravidlá pre výšku verejného dlhu by sa mali prispôbovať ekonomickej realite a výnimočným okolnostiam a prostredníctvom úsporných opatrení by nemali vyvolávať recesiu a s ňou spojené sociálne dopady.

V tomto kontexte sme odhodlaní

- bojovať proti rastúcej sile krajnej pravice a jej úzkoprsým nacionálnym spojencom, zasadzovať sa za sociálnu Európu a byť v tomto zmysle aktívni v nasledujúcich voľbách do Európskeho parlamentu,
- potierať nezamestnanosť, rastúcu nerovnosť, tzv. prekérne pracovné miesta a úsporné opatrenia,
- usilovať o rast a udržateľnosť,
- pracovať na posilnení odborov a raste ich členskej základne a
- pripraviť spoločnú odpoveď na stále prepojenejší trh práce v Európe.

To všetko bude základom práce EOK v rokoch 2011 až 2014. EOK bude:

- 1** bojovať za európsky nový údel pre zamestnancov, proti úsporným opatreniam, znižovaniu miezd, obmedzovaniu sociálneho zabezpečenia a verejných služieb a za európsku ekonomickú politiku, ktorá bude v záujme Európanov a nie trhov, a to vrátane kvalitatívneho rastu, plnej zamestnanosti a posilnenia európskeho sociálneho modelu. Dôležité príklady zahŕňajú daň na finančné transakcie, harmonizáciu daňového základu pre podniky, minimálne daňové sadzby pre podniky, kroky v prospech euroobligácií a opatrenia na ochranu investícií pre budúcnosť pred slepými škrtnami,
- 2** zasadzovať sa o to, aby základné sociálne práva mali prednosť pred ekonomickými slobodami a aby tento princíp bol zakotvený v **Protokole o sociálnom pokroku** v európskych zmluvách, v upravenej **Smernici o vysielaní zamestnancov a v nariadení o vnútornom trhu** známom ako „Monti II“,
- 3** presadiť tému **väčšieho počtu a väčšej kvality pracovných miest** medzi európske priority, aby sa stala

pilierom ekonomických politík EÚ, a dosiahnuť to, aby bola zahrnutá do Európskeho sociálneho dialógu aj do hodnotenia stratégie 2020 a Aktu o jednotnom trhu,

- 4** požadovať koordinovaný postup proti **nezamestnanosti mládeže** so zaručeným prístupom k vzdelaniu a jeho prehlbovaniu aj k pracovným miestam, presadzovať investície do dobrého vzdelávacieho systému od raného detstva až po vyššie vzdelanie,
- 5** klásť maximálny dôraz na **zlepšovanie pracovných podmienok** všetkých európskych zamestnancov, bojovať proti práci na čierno, korupcii, čiernej ekonomike a **sociálnemu aj mzdovému dumpingu** pomocou legislatívnych opatrení a v rámci sociálneho dialógu,
- 6** s európskymi zamestnávateľmi vyvíjať **spoločné iniciatívy** k podpore zelených pracovných miest, rastu a investícií, udržateľnej priemyselnej politiky, vzdelania a jeho prehlbovania,
- 7** konať tak, aby **všetci zamestnanci** bez ohľadu na formu práce mohli viesť dôstojný život a boli chránení kolektívnymi dohodami a/alebo zákonmi zaisťujúcimi rovnaký prístup a aby požívali zamestnanecké práva,
- 8** požadovať **účinnú a prísnu reguláciu finančných trhov a ratingových agentúr**, ukončenie existencie daňových rajov, daň na finančné transakcie a koniec nadmerných odmien, zlatých padákov a bonusov pre manažérov
- 9** požadovať nové systémy **správy a riadenia podnikov** tak, aby boli zdôraznené udržateľnosť, dlhodobý horizont a spravodlivá odmena pre všetkých – tu musia hrať zásadnú rolu európske rady zamestnancov, odbory a práva zamestnancov na informácie, konzultácie a účasť,

10 aktívne prispievať k riadeniu **spravodlivého prechodu k nízkouhlíkovej ekonomike** s využitím sociálneho dialógu, podpory pre výskum a inovácie v oblasti nových technológií a energetickej účinnosti,

11 podporovať **verejné služby** a bojovať proti ich odbúravaniam v dôsledku škrtov a rozsiahlej privatizácie a zaistiť ich mimoriadny prínos k demokratickému rozvoju, udržateľnému rastu, zamestnanosti a sociálnej starostlivosti,

12 aktívne sa zaoberať za rovnosť pohlavia a bojovať proti **všetkým formám diskriminácie** založeným na pohlaví, rase, náboženstve, veku, invalidite a sexuálnej orientácii. EÚ ako celok sa musí postaviť do čela snáh o riešenie prílivu migrantov a postupovať s ohľadom na svoju oddanosť princípom rovnosti, slobody, demokracie a vlády práva, ktoré sú zakotvené v Zmluvách,

13 chrániť **pristáhovaleckých zamestnancov** podporou vzájomného uznávania členstva v odboroch a požadovať rovnaký plat za rovnakú prácu a za prácu rovnakej hodnoty na základe princípu hostiteľskej krajiny a na základe boja proti rasizmu a xenofóbii. Všetci pristáhovaleckí zamestnanci musia navyše mať nárok na poradenstvo o právach, ktoré im prislúchajú v hostiteľskej krajine,

14 zlepšiť **zdravotné a bezpečnostné štandardy** okrem iného kampaňou za reguláciu pracovného času, ktorá by chránila zdravie a znemožnila výnimky na žiadosť zamestnanca, ďalej monitorovaním dohôd o strese, uplatnením odporúčaní Medzinárodnej organizácie práce k AIDS, násiliu a obťažovaniu na pracovisku, kladením dôrazu na ochorenie svalovej a kostrovej sústavy, posilnením kontrol pracovných podmienok, ochranou

osobných údajov, úplným vykonaním smernice REACH o chemických látkach, zlepšením školení a venovaním jedného dňa v roku pripomenutiu a podpore práce osôb zodpovedajúcich za zdravie a bezpečnosť,

15 prispievať k **rozširovaniu EÚ** prostredníctvom spolupráce s partnermi v Turecku a na západnej časti Balkánu,

16 podporovať **spravodlivú a udržateľnú globalizáciu** vrátane dohôd EÚ o spolupráci (nie však nutne všetky dvojstranné obchodné dohody, najmä dohodu s Kolumbiou) a úzko spolupracovať s MOK a TUAC,

17 podporovať **európsky sociálny model ako pozitívny a udržateľný model svetového rozvoja** a spoločne s MOK sa celosvetovo zaoberať o odborové práva,

18 podporovať **Paneurópsku regionálnu radu (PERC)** a subregionálne aktivity v Európe a tiež odbory a sociálny dialóg v regióne **Euromed**, podporovať vzťahy s odborovými organizáciami v Afrike, Severnej a Latinskej Amerike aj v Ázii,

19 podporovať **právo na štrajk o nadnárodných záležitostiach** a požiadavky na vytvorenie **špeciálnej sekcie pre pracovné právo** na Európskom súdnom dvore,

20 v čo najširšej miere uplatňovať **prostriedky**, ktoré má EOK k dispozícii, k zvýšeniu vplyvu odborových organizácií a ich tém na európskej úrovni, t. j. využívať kampane a mobilizácie, inštitúcie EÚ, zamestnávateľov a sociálny dialóg, spojencov v občianskej spoločnosti, Tripartitný sociálny summit a externé vzťahy EÚ.

